

[Carl P. Jensen.]

Overgrænsen er for det almindelige private byggeri 85 pct. og for det almennyttige byggeri 94 pct. Det, jeg gerne vil pege på, er grænsen nedad for de statsgaranterede lån, d. v. s. de 75 pct. Jeg går ud fra, at når denne grænse er fastsat til 75 pct., har begrundelsen været, at man regner med, at op til de 75 pct. er der ingen diskussion om sikkerheden; men er det rigtigt? Kan man uden videre gå ud fra, at pengemarkedet vil give en rimelig kurs for sekundære lån fra f. eks. 50-60 pct. op til 75 pct.? Jeg er ikke så sikker herpå og er bange for, at denne 75 pct.s grænse vil medføre en vel nok ud fra alle synspunkter uønsket usikkerhed omkring de nye finansieringsinstitutters virksomhed. Efter min mening bør man under de kommende udvalgsdrøftelser se nøje på dette spørgsmål og herunder overveje, om ikke det var mere hensigtsmæssigt at lade statsgarantien dække hele det sekundære lån.

Et andet spørgsmål, jeg vil nævne, vedrører selve formen for statsgaranti. Bestemmelserne herom er ret vage, men jeg forstår af bemærkningerne, at regeringen nærmest er indstillet på at lade garantien få form af en selvskyldnerkaution. Dette er udmærket, men er det tilstrækkeligt til at gøre de nye obligationer helt vandtætte? Også dette spørgsmål bør vi tage op under den forestående forhandling, og jeg skal henstille, at ministeren overvejer, om det ikke vil være tilrådeligt, at garantien ydes for obligationernes afdrag og renter.

På længere sigt vil vejen komme til at gå over disse finansieringsinstitutter. At de nugældende principper ikke kan ventes afviklet inden 1. april næste år, fremgår af lovforslagets overgangsbestemmelser, idet disse indeholder muligheder for en vis aftrapning af de nugældende regler for ydelse af statslån. Men selv om også denne korte overgangsperiode vil kunne klare de nærmest liggende problemer, er der ingen grund til at lægge skjul på, at hele denne påtænkte nydannelse jo ingenlunde er blevet modtaget med særlig begejstring inden for det almennyttige byggeri. Når det eksempelvis drejer sig om at effektuere lånene, indeholder den nugældende lovs § 1, stk. 3, den mulighed, at låntageren enten kan få udbetalt lånet kontant eller i form af statsobligationer. Denne sidste fremgangsmåde har aldrig været

bragt i anvendelse, men det fremsatte lovforslag indeholder for så vidt en tilsvarende bestemmelse i § 7, dog er der her tale om kasseobligationer i stedet for statsobligationer. Alene her vil der opstå en usikkerhed på det kursmæssige område, og selv om beregningen af den fastsatte lånegrænse vil ske på grundlag af nettoprovenuet for den samlede belåning, forstærker det dog usikkerheden, at huslejen skal fastsættes i en periode med varierende kurser; i hvert fald vil den usikkerhed, man har kendt for de foregående lån, nu blive fordoblet.

Når jeg nævner dette, er det ikke mindst, fordi fastsættelse og udbetaling af driftstilskud jo er knyttet til en bestemt renteydelse og derfor ikke tager hensyn til den usikkerhed, der her kan være tale om. Der er i øvrigt næppe tvivl om, at man, når det drejer sig om de nye principper vedrørende finansieringen af de sekundære lån, vil møde betænkelighed hos de byggende, ikke alene boligskaberne, men også andre, der hidtil har haft mulighed for at få støtte, men jeg vil tro, at disse betænkeligheder mere skyldes gammel vane end overbevisning. F. eks. fremsætter Håndværksrådet i en henvendelse af 25. september til regering og folketing sine ønsker til en kommende bygge lov og ledsager denne henvendelse med forskellige synspunkter, men jeg må erkende, at jeg har meget vanskeligt ved at tage denne henvendelse helt alvorligt. Man understreger ønsket om, at offentlig långivning må falde bort, og samtidig ønsker man, at de finansierende institutters egen vurdering af pantet skal være tilstrækkelig. Dette princip kan man vel ikke have noget imod, når det offentlige ikke skal blandes ind i sagen, men sådan er det bare ikke. Nej, der er måde med liberalismen i Håndværksrådets henvendelse, for man forsøger det ikke ukendte kunststykke, som aldrig lykkes helt, både at blæse og have mel i munden. I henvendelsen hedder det, at långivning og pantesikkerhed alene må baseres på de finansierendes egen vurdering, det må være tilstrækkeligt, men, føjes der til, staten bør indtil videre garantere renter og øvrige ydelser over for de normale finansieringsinstitutioner. Denne dobbeltstilling må man undre sig over, og jeg er i øvrigt forbavset over, at netop Håndværksrådet slår syv kors for sig, når det drejer sig om at yde støtte til boligbyggeriet